

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.003.13.2016
P/16/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 53 08, F +48 22 444 52 52
kap@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/16/004 – Klauzule społeczne w zamówieniach publicznych udzielanych przez administrację publiczną

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej

Kontroler Tadeusz Wrona, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr KAP/31/2016 z 22 czerwca 2016 r.
(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana PwC Polska Spółka z o. o., Al. Armii Ludowej 14, 00-638 Warszawa

Kierownik jednostki kontrolowanej Adam Krasoń, Prezes Zarządu (dalej: Prezes Zarządu) PwC Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (dalej: PwC Polska) od 28 sierpnia 2014 r.¹ Poprzednio Prezesem Zarządu była Olga Grygier-Siddons (od 19 sierpnia 2009 r. do 28 sierpnia 2014 r.)².

Zakres kontroli

1. Realizacja przez PwC Polska obowiązków w zakresie prawidłowego stosowania klauzul społecznych.
2. Efekty stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych.

Okres objęty kontrolą Od 1 stycznia 2013 r. do 30 kwietnia 2016 r.

Użyte w wystąpieniu pokontrolnym skróty oznaczają:

- NIK – Najwyższa Izba Kontroli,
- KPRM, Zamawiający – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów,
- Wykonawca – PwC Polska,
- Pzp – ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³,
- SIWZ – Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia.

II. Ocena kontrolowanej działalności⁴

Ocena ogólna

W ocenie NIK, Wykonawca prawidłowo realizował obowiązki w zakresie stosowania klauzuli społecznej w zamówieniu publicznym. Rzetelnie wypełniano postanowienia zbadanej przez NIK umowy, w szczególności zatrudniono osobę niepełnosprawną na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. Po zakończeniu realizacji umowy, Wykonawca nadal zatrudniał tę osobę na podstawie umowy o pracę, pomimo braku takiego obowiązku wynikającego z umowy zawartej z Zamawiającym.

¹ Monitor Sądowy i Gospodarczy 171/2014 (4550) z 4 września 2014 r., str. 273.

² Monitor Sądowy i Gospodarczy 174/2009 (3270) z 7 września 2009 r., str. 117.

³ Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, ze zm.; w brzmieniu obowiązującym do 27 lipca 2016 r.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen; pozytywna, pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna, jednakże w niniejszej kontroli, w ocenie ogólnej i ocenach częściowych zastosowano opisową formę oceny kontrolowanej jednostki.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja przez PwC Polska obowiązków w zakresie prawidłowego stosowania klauzul społecznych.

Opis stanu faktycznego

Szczegółowym badaniem NIK objęła umowę nr DSC/327 w której zastosowano klauzulę społeczną, zawartą 30 kwietnia 2014 r. pomiędzy KPRM a PwC Polska,. Umowę zawarto w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego PN-31/2013, *Wdrożenie i doskonalenie nowoczesnych metod zarządzania w urzędach administracji rządowej w województwie*, przeprowadzonego przez KPRM w trybie przetargu nieograniczonego w ramach realizowanego przez KPRM zadania z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki⁵.

Przedmiotem umowy było m. in. wdrożenie i doskonalenie zarządzania procesowego, zarządzania przez cele, zarządzania przez kompetencje w urzędach administracji rządowej niezespółonej: w regionalnych dyrekcjach ochrony środowiska, urzędach statystycznych, okręgowych urzędach miar oraz w urzędach administracji rządowej zespółonej: w wojewódzkich inspektoratach inspekcji handlowej, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa, weterynarii oraz kuratoriach oświaty. Łączne wynagrodzenie Wykonawcy określono w wysokości nieprzekraczającej kwoty 9 963 000,00 zł brutto.

Zgodnie ze złożoną ofertą oraz zawartą umową Wykonawca zobowiązany był do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, zgodnie z art. 29 ust. 4 pkt 4 Pzp, osoby niepełnosprawnej, o której mowa w art. 29 ust. 4 pkt 1 lit. b Pzp,.

(dowód: akta kontroli str. 197-300,324)

Prezes Zarządu poinformował, że *konieczność spełnienia ww. klauzuli społecznej (...) nie miała wpływu na zaproponowaną przez PwC Polska cenę, oraz że umieszczenie przez Zamawiającego konieczności spełnienia obowiązku klauzuli społecznej dotyczącej zatrudnienia więcej niż 1 osoby niepełnosprawnej (...) nie miałyby co do zasady wpływu na złożenie przez PwC Polska oferty, ani też na zaproponowaną przez PwC Polska cenę. Nie można jednak wykluczyć, że jeżeli zatrudnienie wymaganej liczby osób niepełnosprawnych byłoby utrudnione, np. z powodu braku dostępności na rynku pracy osób niepełnosprawnych o odpowiednim doświadczeniu lub wykształceniu, mogłoby to mieć wpływ na decyzję o przystąpieniu do przetargu czy też na cenę.*

(dowód: akta kontroli str. 47-177,301-303,314-316, 321-322)

W wyniku kontroli stwierdzono, że Wykonawca prawidłowo zrealizował warunki określone w umowie, dotyczące zastosowanych klauzul społecznych, tj.:

- zatrudnił osobę niepełnosprawną na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy i odprowadzał do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki z tytułu ubezpieczenia społecznego oraz ubezpieczenia zdrowotnego,
- przekazał Zamawiającemu dokumenty potwierdzające zatrudnienie ww. osoby, tj. kopię umowy o pracę oraz potwierdzenie posiadania przez nią statusu osoby niepełnosprawnej w terminie,
- zapewnił ciągłość zatrudnienia ww. osoby przez cały okres realizacji umowy.

(dowód: akta kontroli str. 2-5,8-16, 32-36, 178-196, 197-268, 304-305, 324)

⁵ Zadanie 2 projektu Procesy, cele, kompetencje – zintegrowane zarządzanie w urzędzie, Poddziałania 5.1.1. Modernizacja systemów zarządzania i podnoszenia kompetencji kadr, Działania 5.1 Wzmocnienie potencjału administracji rządowej Priorytetu V Dobre rządzenie, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Jak podał Prezes Zarządu, osoba niepełnosprawna, co do zasady wykonywała wyłącznie zadania bezpośrednio związane z realizacją zamówienia. Incydentalnie, w miarę posiadanych możliwości czasowych, pracownik mógł być angażowany w inne zadania, zlecane ad hoc, o charakterze pomocniczym, wspierające prace zespołu. Sposób realizacji wydawanych przez przełożonego poleceń był na bieżąco monitorowany. Za rozliczanie zadań merytorycznych w ramach projektu odpowiedzialny był kierownik projektu, który każdorazowo weryfikował jakość przedkładanych produktów prac, na bieżąco monitorował postępy zleczanych zadań i dokonywał bieżącego odbioru pracy ww. osoby. Z uwagi na zadaniowy czas pracy, rejestrowane były dni świadczenia pracy przez pracownika, a także wszelkie jego absencje, takie jak urlopy, zwolnienia z pracy i inne nieobecności. Zgodnie z praktyką PwC Polska odbiór pracy nie był dokumentowany pisemnie.

Do wyjaśnień dołączono dokumentację czasu pracy osoby zatrudnionej w wyniku zastosowania klauzuli społecznej, w całym okresie realizacji zamówienia.

(dowód: akta kontroli str. 2-6,17-31,317)

Przed podjęciem zatrudnienia 1 czerwca 2014 r. na podstawie umowy o pracę, związanego z realizacją zamówienia, osoba niepełnosprawna współpracowała z PwC Polska w ramach dwóch umów zlecenia: od 1 października 2013 r. do 31 marca 2014 r. oraz od 1 kwietnia 2014 r. do 30 czerwca 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 3-5,306-313)

Jak poinformował Prezes Zarządu, w realizacji przedmiotu zamówienia uczestniczyło 186 osób, w tym 20 osób koordynujących wdrażanie projektu oraz 166 konsultantów realizujących działania diagnostyczne i doradcze w urzędach. Osoby te, przypisane do realizacji poszczególnych komponentów projektu, były zatrudnione w różnych okresach, z różnym natężeniem i różnym zakresem odpowiedzialności.

(dowód: akta kontroli str. 3-6)

Z wyjaśnień Prezesa Zarządu wynika, że Zamawiający prowadził bieżący monitoring projektu, m.in. poprzez organizację cyklicznych spotkań, weryfikację tworzonej dokumentacji i wizyty monitoringowe. Ponadto brał udział w warsztatach lub spotkaniach organizowanych przez Wykonawcę, a wszelkie sugestie i uwagi były na bieżąco uwzględniane w toku prac projektowych.

W trakcie realizacji umowy, w dniach 15 - 16 października 2014 r., Zamawiający przeprowadził u Wykonawcy kontrolę doraźną - wizytę monitoringową w miejscu realizacji warsztatów z zakresu zarządzania procesowego. Celem kontroli była weryfikacja stanu realizacji projektu, a także ocena jakości, prawidłowości oraz celowości realizowanych warsztatów. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości oraz uchybień i nie wydano zaleceń pokontrolnych.

(dowód: akta kontroli str. 3,6,37-45)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości i nie sformułowano uwag.

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi dotyczące
badanej działalności

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że działania PwC Polska w zbadanym zakresie były prawidłowe.

2. Efekty stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych realizowanych przez PwC Polska

Opis stanu faktycznego

Kontrola wykazała, że na dzień zakończenia czynności kontrolnych osoba niepełnosprawna, która była zatrudniona w całym okresie realizacji zamówienia, kontynuowała zatrudnienie w firmie PwC Polska na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony wykonując, jak wyjaśnił Prezes Zarządu, obowiązki zbliżone do zadań jej powierzonych w ramach zamówienia.

Prezes Zarządu poinformował, że *PwC Polska, jako firma odpowiedzialna społecznie, przykłada dużą wagę do zapewnienia równości szans w ramach wszystkich realizowanych projektów i wspiera działania na rzecz polityki równościowej. Uwzględnienie przez Zamawiającego klauzuli społecznej w ww. zamówieniu oraz jej zastosowanie przez Wykonawcę zaowocowało zatrudnieniem osoby niepełnosprawnej, która posiadała wiedzę, kompetencje i doświadczenie konieczne do wykonywania działań związanych z realizacją komponentu komunikacji i zarządzania zmianą. Zaprezentowana kultura pracy, dojrzałość produktów projektowych oraz dynamiczny rozwój zatrudnionej osoby dały podstawy dla oferty stałej współpracy z PwC Polska.*

Poinformował ponadto, że w ramach doświadczeń PwC Polska, nie odnotowano żadnych negatywnych aspektów stosowanie klauzul społecznych w zamówieniach publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 3,6-7)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi dotyczące
badanej działalności

W działalności PwC Polska w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości i nie sformułowano uwag.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że działania Wykonawcy w zbadanym zakresie były prawidłowe.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

W ramach kontroli realizacji przez PwC Polska obowiązków w zakresie prawidłowego stosowania klauzul społecznych oraz efektów stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli.

Warszawa, dnia września 2016 r.

Kontroler

Tadeusz Wrona
Doradca techniczny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej

Dyrektor
Bogdan Skwarka

.....
podpis

⁶ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677.